

ДІАГНОСТИКА СТАНУ СФЕРИ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Україна розташована у центрі Європи та має всі умови для належного розвитку економіки за рахунок туризму, проте суттєво відстає від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг. Фінансово-економічна криза, що загострилася останніми роками, події, пов'язані з анексією АРК та проведенням антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, призвели до зменшення в'їзного туристичного потоку, негативно вплинули на структуру туризму та реалізацію туристичних можливостей країни на внутрішньому і зовнішньому туристичному ринку.

Уряд України схвалив Стратегію розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Документ розроблено з метою створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму і курортів, перетворення її у високоефективну, інтегровану у світовий ринок галузь. Запровадження Стратегії передбачається за напрямками, серед яких: забезпечення безпеки туристів та захист їх законних прав та інтересів, імплементація законодавства ЄС у сфері туризму, забезпечення комплексного розвитку територій, зокрема створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, удосконалення системи професійної підготовки фахівців сфери туризму, формування та просування позитивного іміджу України, як країни привабливої для туризму.

Виконання запланованих урядом заходів має привести до збільшення в Україні кількості іноземних туристів у 2,5 рази, а внутрішніх – у 5 разів. За прогнозами, вони витратять до 80 млрд. грн. на рік на послуги галузі, що

приведе до п'ятикратного зростання суб'єктів туристичної діяльності та відповідного збільшення зайнятості населення [4].

Робота зі спрощення візових процедур для іноземних туристів ведеться в Україні постійно. Зокрема, з квітня 2017 року значно розширено перелік держав, громадяни яких можуть оформити візи після прибуття в Україну в трьох консульських пунктах, що діють у міжнародних аеропортах «Бориспіль», «Жуляни» та «Одеса». За підсумками 2017 року в трьох аеропортах оформлено приблизно 20 тис. віз.

Також, з початку 2018 року відкрито десять візових центрів у восьми державах: Анголі, Єгипті, Індії, Китаї, Лівані, Марокко, Нігерії та Тунісі. Крім того, завершується робота над новим проектом - оформлення електронних віз для в'їзду в Україну. Зокрема, візи будуть централізовано оформляти в департаменті консульської служби МЗС України для громадян 47 держав. Створено відповідну онлайн-платформу. Процедура є максимально спрощеною.

Розвиток туризму потребує систематичної реалізації науково-обґрунтованих методів, інструментів і заходів державної підтримки суб'єктів туристичної діяльності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Динамічний розвиток підприємництва в сфері туризму, удосконалення організаційних форм і методів надання туристичних послуг, стрімке підвищення вимог споживачів до якості організації туристичного обслуговування вимагає постійного вдосконалення механізму державного регулювання ринку туристичних послуг [1].

Оптимальною формою програмних документів, що регламентують розвиток туристичної сфери регіону, має стати комплекс програм розвитку видів туризму, визнаних муніципальними органами управління туризмом пріоритетними на певний проміжок часу, та відповідних секторів ринку і короткострокових планів залучення до регіону конкретних категорій туристів, виділених, зокрема, за географічним критерієм.

Суттєвими проблемами нині є недостатня адаптованість регіональної туристичної пропозиції до вимог цільових груп туристів; невідповідність цін

рівню якості основних туристичних послуг; високі бар'єри виходу на ринок іноземного туризму, значні витрати на створення відповідного іміджу серед потенційних споживачів; переважання адміністративних регуляторів у державній політиці; відсутність з боку суб'єктів регіонального ринку узгоджених дій щодо залучення туристів [3].

Вибір регуляторів ринкових процесів у регіоні вимагає методологічного забезпечення, зокрема вдосконалення методичних засад економічного прогнозування ринкових процесів у туризмі. Запропонована фахівцями методика прогнозування розвитку ринку туристичних послуг включає: складання "генетичних" прогнозів туристичного попиту (в тому числі на основі аддитивно-мультиплікативної квазігравітаційної моделі, здатної передбачити закономірності розподілу туристичних потоків між регіонами країни та світу); розробку нормативних прогнозів регіональної туристичної пропозиції, що ґрунтуються на показниках чисельності населення регіону та очікуваних обсягах туристичного потоку; розрахунок соціально-економічної ефективності запланованих трансформацій за такими показниками як загальна ефективність функціонування ринкової системи (співвідношення валової доданої вартості, виробленої туристичними, оздоровчими підприємствами та підприємствами розміщення, і сумарних інвестицій у ці підприємства за рахунок всіх джерел фінансування); фінансова ефективність (співвідношення чистого прибутку підприємств регіону та витрат, пов'язаних з наданням послуг); бюджетна ефективність (співвідношення надходжень до бюджету та бюджетних витрат на функціонування туристичної сфери) [5].

Загалом розвиток туристичної галузі в Україні має стати національним пріоритетом. Україна має створити таку ефективну регулятивну політику, яка б передбачала «win-win» для операторів, готелів, інвестиційних компаній, і сама взяла активну участь. Потрібно ухвалити державну програму розвитку туризму з відповідними фінансово-податковими стимулами.

Список використаних джерел

1. Біль М. М. Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні: теоретико-прикладний аспект [Текст]: монографія /Мар'яна Біль. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. - 226 с.
2. Бондаренко М.П. Туристичний сектор економіки України: реалії та перспективи. Економіка і прогнозування / науковий журнал; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. – 2011. – № 1. – С. 104 – 119.
3. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: монографія / М. Борушак. – Львів: ІРД НАН України, 2006. – 288 с.
4. Державна служба туризму і курортів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>
5. Євдокимова Н.М. Економічна діагностика [Навчально-метод. посібник] / Н.М. Євдокимова, А.В. Кірієнко. – К.: КНЕУ, 2005. – 110 с.

УДК 338.48(477.87)(043.2)

Лукачина Н.І., Касинець О.В.

Мукачівський державний університет

lucachyna@gmail.com

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Специфіка розвитку туристичної галузі у будь-якій країні залежить від багатьох факторів, серед яких головними факторами, які впливають на розвиток даної галузі є: історико-культурна спадщина, географічне положення, економічне становище країни чи регіону, його інфраструктура. Галузь туризму за останні десятиріччя має стабільні темпи розвитку, тому рахується одним з найперспективніших напрямків соціально-економічного розвитку суспільства. На сучасному етапі туризм став частиною стилю життя більш ніж третини людства і участь у туристичному процесі можна розглядати як складову якості

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>